

U d k a n t

L i t t e r a t u r t i d s s k r i f t
1 # 2 0 1 6

Det blad du sidder med i hånden
er blevet virkeligt ved:

Psykologfirmaet Dambyhahn
Forlaget Gladiator
Tidsskriftet Hvedekorn
Forlaget Anarki
Forlaget Ravnerock
Maria Helleberg
Brian p Ørnboel
Marianne Josephsen
Vagn Remme
Grethe Fyrstenberg Laursen
Susanne Bentzen
Laila Miriam Karlin Rasmussen
Jørgen Wassilefsky
Ole Knudsen
William Mikkelsen
Ann-Charlotte Solberg Kjeldsen
Katarina Lewkovitch
Holger Klintholm Nielsen
Samt enkelte anonyme bidragydere.

Tusind titusind Tak.

Tekstbidrag sendes til udkant@youmail.dk

Pengebidrag:

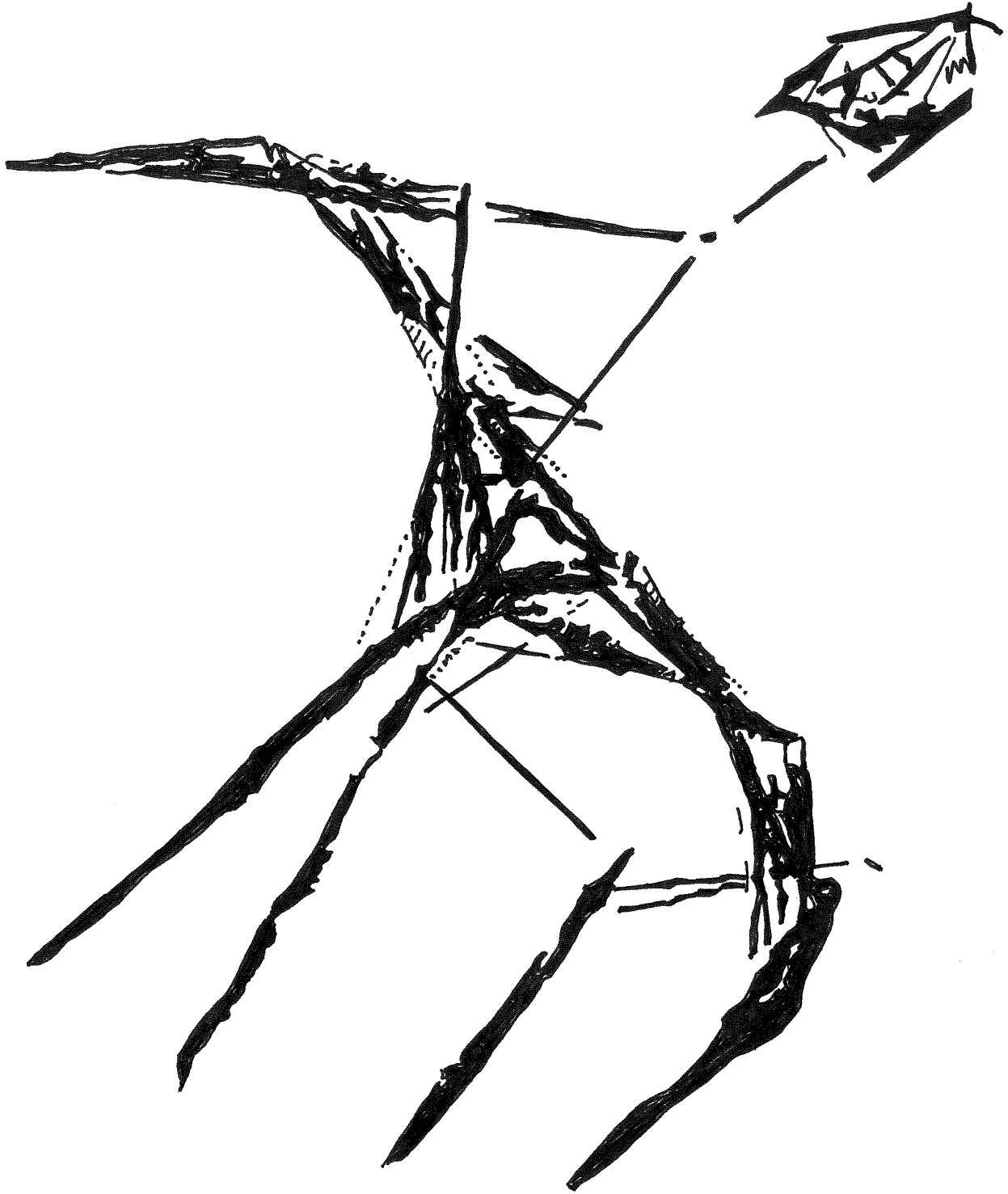
Mobilpay: 25 75 09 43

Konto: 0815 8650204531

Forord

Det blad du sidder med i hånden, skyldes en masse gode viljer. Økonomiske bidragydere er nævnt og takket på siden over for. Tak igen. Vi står med et helt nyt tidsskrift for litteratur, og som navnet antyder er vi en anden stemme, en stemme fra udkanten, men ikke en modstemme til det mere etablerede København, vi er en medstemme. Udkant skal forstås på mange måder, vi er også talerør for det anderledes sind, man kan være udkant på mange måder. Vi trykker det fedeste. Bladet er ikke tilknyttet noget forlag og har ingen anden interesser end at udgive og bringe det bedste. Vi bringer både lyrik og prosa, som du også kan se i dette første nummer. Da smag ikke kun er et spørgsmål om smag men også om viden, holder vi os strengt til kvalitet som krav. Det er faktisk det eneste krav for at komme med. Vi regner med at udkomme fire gange om året. Da vi ikke har anden finansering end folks gode viljer (endnu) vil det være kærkomment om du kunne støtte. Kan du ikke så læs med god samvittighed alligevel. Vi laver det for din skyld – og fordi vi ikke kan lade være. Tak Vagn Remme for opsætning og al din hjælp. Tak Martin Kjeldsen for grafikken. Tak Maibritt Schultz for bladets første forside.

Mikael Josephsen (ansvarshavende).

kishapearl ©

Annelise
Marstrand
Jørgensen

Før i tiden havde jeg altid følelsen af lige at være kommet ind med fire-toget. I hvert fald når det handlede om forfattermiljøet. I dag ankommer toget til Hjørring lige før spisetid. Jeg skal besøge en ny ven, der har fået opholdstilladelse og lejlighed. Fra Damaskus til Hjørring down town.

Jeg havde ikke gået på skrivekursus, og aldrig fortalt nogen at jeg skrev. Jeg kendte ikke en eneste kunstner. I nærheden af vores sommerhus var der ganske vist en galleriejer, som hele sommeren kørte i åben jeep med sine kunstnere. Han havde altid bar mave, stor og tyk, en evig fest. I min familie nøjedes vi med at nikke høfligt og afmålt.

Jeg har min yngste datter i hånden, hun er tre år og ret skrap til at kende forskel på sprog. Da vi var i Rema 1000 langt væk hjemmefra, pegede hun på en familie og sagde: De taler arabisk, er de fra Syrien? Det var de, de blev glade fordi, vi spurgte. Hun kan også sige nej på arabisk. I tilfælde af at et dansk nej ikke er nok til at forhindre børneglade syrreres kysse, kramme, svingture.

Selvom jeg altid læste, da jeg var barn, troede jeg ikke man kunne bli-

ve forfatter i virkeligheden. Så jeg læste medicin. Og holdt op. Og gik i hi og gik i sort og begyndte at læse litteraturvidenskab og hang på. Da jeg debuterede med en digtsamling virkede det som om alle de andre kendte hinanden. Som om de havde gået på forfatterskolen og fået venner og legater og anmeldelser, der var bedre end noget jeg nogensinde ville komme i nærheden af.

Min treårige og jeg er inviteret til middag. Det troede jeg i hvert fald. Vi får serveret te, kager, desserter, dadler, chokolade. Spisebordet er fuldt af desserter. Vores nye ven fodrer min datter med roulade og figenkager, han går i sprogskole og har google translate på sin telefon. Han ryger meget, han viser mig billeder af sin kone og sine børn. Ti måneders ventetid, endnu ingen afklaring.

I alle de år hvor jeg følte mig udenfor, fortalte jeg mig selv, at det ikke betød noget. Da jeg fik mit første legat var jeg ved at græde af glæde og skam. Da jeg fik det tre-årige var jeg bange for, der var sket en fejl. Jeg ventede på, de ville ringe mig op og sige: Undskyld, det var ikke til dig. Da jeg fik brevet fra Kunstfonden hoppede jeg op og ned og skreg af glæde. Jeg var lige blevet skilt, jeg boede alt for dyrt med mine to børn. Min ældste datter var fire år. Er det lige så godt som at få en hund? spurgte hun. Det er meget bedre, svarede jeg.

Min nye ven elsker klassisk musik, så vi spiser desserter og lytter i flere timer. Min datter leger med heste under bordet. Vi hører vel musikken på hver vores måde. Vemodet, længslen, en hjemve der aldrig slipper. I Damaskus havde han en forretning. Han har stakke med tætskrevne hæfter, jeg læser ikke arabisk. Digte. Poetry. Så er vi forfattere begge to, jeg vidste ikke, jeg var til middag hos en kollega. Jeg spørger, hvor mange bøger han har udgivet. Never published books, siger han, imod Assad. En eller anden er ved at oversætte hans digte, jeg glæder mig til at læse. Mahmoud Darwish? spørger jeg og han ler. Jeg kan citere den store palæstinensiske digter på dansk, jeg ved ikke om det er samme digt, han bagefter citerer på arabisk.

Født som dødelige er, jeg har en mor
og et hus med mange vinduer
jeg har brødre, venner
og en fængelscelle med et koldt vindue

Da jeg havde modtaget det tre-årige legat, skrev jeg en mail til en stor avis og spurgte, om de havde brug for en anmelder. Jeg kendte ingen anmeldere og blev glad, da de svarede ja. Jeg tænkte, at der sikkert lige var en, der havde sagt op. Da jeg første gang blev bedt om at sidde i et lillebitte legatudvalg, brugte jeg ret meget tid på at tænke over, om de bare havde slået op i forfatterforeningens medlemsliste med bind for øjnene. Hvis jeg læser de anmeldelser, jeg fik på det tidspunkt, bliver jeg overrasket over, hvor gode de var. Hvert rosende ord blev noteret som en slags tilladelse til at skrive videre, et flueben i den store sorte bog. Jeg ville vel have skrevet videre uanset hvad, at nogen satte pris på det gjorde bare, at jeg følte mig lidt mindre latterlig.

Tilbage i København sender jeg min nye ven to danske digtsamlinger som er oversat til arabisk. Han ringer mig op, han siger, han græd af glæde. Jeg siger, skynd dig at lære dansk. Skynd dig at få de digte oversat. Et par uger senere skriver han til mig. Han vil gerne i kontakt med herboende syriske digtere, men dem han har fundet støtter det syriske regime.

Det var ret anstrengende altid at føle sig udenfor. Det var så anstrengende, at jeg helt glemte at finde ud af, om jeg var det i virkeligheden eller ej. Eller hvad det var jeg gerne ville være med i for den sags skyld. Så skrev jeg en bog mere. Jeg var fuld af tvivl og anfægtelser som altid, men jeg var alligevel glad for den bog. Der stod godt nok Gud mange gange på siderne, det var ikke til at vide, hvordan det ville blive modtaget. Jeg ledte efter noget, der kunne retfærdiggøre, at jeg ikke ville andet end at skrive. Jeg kunne trods alt være blevet læge.

En måned efter Hjørring besøger jeg Samira. Jeg har bragt hende tæpper fra et dødsbo. Hun flygtede fra Aleppo, da de begyndte at skyde de

ansatte på universitetet. Hendes teenagesønner er på alder med mine ældste børn, det er næsten et år siden, hun har set dem. De kommer i næste uge, vi håber det holder stik. Hun lægger begge hænder over mellemgulvet for at vise, hvor meget hun savner dem. Hun byder på kaffe og flødeboller. Hun taler endnu mest i navneord. Min bror, siger hun, bøger ligesom dig. Hun skriver et navn på en seddel: Khaled Khaliffa. Min bror og jeg, siger hun og lægger håndfladerne mod hinanden, tæt, tæt.

Jeg ville bekæmpe følelse af at være udenfor med at finde kernen. Ikke vage floskler som: Jeg skriver, fordi jeg ikke kan lade være. Det var heller ingen grund til at udgive bøger. At blive set? Fylde hullet inden i? Det var altsammen motiver, ikke min ambition. Jeg skrev i et nyt kladdehæfte: Jeg vil bidrage med mine ord. Inden udgivelsen var der så stille, så stille. Jeg sagde stilheden imod: Hver dag nedskrev jeg beviser for at det lykkedes. Hver eneste positive tilkendegivelse om mit manuskript, senere hver eneste positive anmeldelse, hver mail fra en læser, hvert foredrag, alt. Det negative undlod jeg at skrive. Det gjorde mig godt. Nærmest latterligt godt.

Khaled Khaliffa: Hadets Lovsang. Jeg ser et interview med ham, da jeg kommer hjem fra Samira. Det er svært at lade være med at græde. Han arbejdede på den roman i 13 år. Da den udkom i Syrien i 2006 blev den bandlyst af regimet. I stedet udkom den i en række andre arabiske lande og blev indstillet til IPAC, den arabiske verdens ækvivalent til Booker-prisen. Den foregår i Aleppo og handler om Assad-regimets massakre i byen Hama i 1982 hvor op til 30.000 mennesker blev dræbt. I et interview kan jeg læse, hvordan han Khalifa fik tæv af regimet efter at have deltaget i en vens begravelse i Damaskus. De brækkede hans ene hånd. Heldigvis kun den venstre, siger han, jeg skriver med den højre. Nu bor han i USA. Hans søster savner ham hver dag, men ikke så meget som hun savner sine drenge. Hun har undervist i musik på universitetet i Aleppo, det savner hun også.

De tog godt imod den bog med Gud på siderne. Det ville være absurd

at sige, jeg stadigvæk er udenfor, selvom jeg mest af alt er holdt op med at overveje, om jeg er en del af noget. Jeg er stadigvæk fuld af tvivl. For ikke ret længe siden var jeg gæst i et tv-program om flygtningekrisen og kunsten. Værten spurgte, om jeg kunne finde på at skrive en politisk roman, jeg svarede: Næppe. Jeg tænkte på 70'ers litteratur og politisk propagandalitteratur. Jeg tænkte på beton og meget tydelige budskaber. Jeg glemte helt Khalifa, Darwish, min ven fra Hjørring og alle de andre som har sat livet til eller på spil for at skrive. Om natten kan jeg ikke sove. Jeg lever i udkanten af den virkelige verden, i sikkerheden, i kongeriget hvor den mest ophidsede debat handler om ytringsfrihed. Om morgenen sender jeg et link til Samira med interviewet med hendes bror. Hun svarer med tolv hjerter. Lige bagefter skriver hun: Tak.